

§ 62

Lastensuojelun ympärivuorokautisen laitoshoidon paikkamäärän vähennyksen kohdentaminen

HEL 2016-001653 T 05 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 15.12.2015 (376 §) tekemänsä päätöksen toimeenpanosta siten, että lastensuojelun ympärivuorokautisen laitoshoidon paikkamäärän vähennys 35 paikalla vuonna 2016 kohdennetaan Toivolan lastenkotiin.

Lisäksi lautakunta esittelijän ehdotuksesta poiketen

- pitää tärkeänä, että vuoden 2017 budjetin valmistelussa kiinnitetään huomiota lastensuojelun avohoidon riittävään resursointiin
- korostaa, että jatkossa asioiden esittelyteksteissä tulisi olla lyhyet yhteenvedot valmisteluvaiheen vuorovaikutusprosesseista, esimerkiksi henkilöstön kuulemisissa esille tulleista näkökulmista ja siitä, millaisiin lopputuloksiin kuulemisissa on päädytty.

Käsittely

Palautusehdotus:

Rene Hursti: Toivolan lastenkodin kokonaisvaltainen ajas ajo ihmetyttää. Tällainen ratkaisu on eettisesti epäilyttävä sekä lasten oikeusturvan vastaista ja lastensuojelun ja lapsen edun vastaista toimintaa. Pakosiirtämiset organisaatioperustein ovat mahdollisesti jopa lastensuojelun vastaisia toimia. Minkäänlaista järkevää selitystä toiminnalle ei ole. Mistä luku 35-40 vähennyksille ja kaikki kertaheitolla.

Budjettiesityksessä Sivulla 238 ei mainita lukuja vaan sanotaan ainoastaan: että palvelurakennetta kevennetään vähentämällä laitospaikkoja, ei ole lukuja.

Ulkomaalaiset alaikäiset lapset tarvitsevat myös tiloja perheryhmäkohteille, mutta miksi Koko Toivola ajetaan alas. Eikö olisi parempi sijoittaa kotouttamistakin ajatellen osa Toivolaan ja osa muualle asumaan Suomalaisten kanssa.

Suomen kielen oppiminen olisi huomattavasti nopeampaa, kuin myös sosiaalinen sopeutuminen.

Ainoana Kriteerinä näyttää olevan raha.

Alaikäisten oleskeluluvan saaneiden turvapaikkahakijoiden perheryh-

mäkodin perustaminen samoihin tiloihin, jotka eivät sovellu Suomalaisen lasten "turvapaikaksi" mitä ihmettä ?

Selvästi haiskahtaa rahankeruulta: Sillä valtio hoitaa perheturvakodin kustannukset 100%:sti, kun taas yksi lastensuojelu vuorokausi on 380 € + muut aiheutuvat kulut henkilöstö jne. kaatuu kaupungin maksettavaksi. Tässä tapauksessa vaan saadaan tuloja, sekä kaupungille, että työntekijöille tulospalkkioina.

Eli kerran vielä, turvapaikan hakijoista saadaan valtiolta 100 % tuki kustannuksiin, sijoittamalla heidät kyseiseen kiinteistö Toivolaan. Mutta jos siellä on lastenkoti toiminnassa suomalaisia lapsia he ovat kaupungille vain kulu.

Myöskään ei ole mielestäni kerrottu jatkaako Toivolan kiinteistössä oleva perheryhmäkoti toiminta kaupungin omana toimintana vai yksityistäänkö alaikäisten turvapakansaaneiden Perheryhmäkodin toiminta.

Muutossuunnitelmat ovat herättäneen nyt jo nuorissa oireilua kiukkua, suuttumusta, huolta joka ilmenee pelkona turvattomuuden tunteena, ahdistuksena. Lapset kokevat, että maahanmuuttajat on asetettu tärkeysjärjestyksessä heidän edelleen kun heiltä viedään koti. Jos turvapaikan hakijat sijoitetaan kiinteistöön, jossa ei ole aikaisempaa toimintaa, se ei ole keltään pois, tässä tapauksessa se on. Meidän lapsilta otetaan hoitokoti pois.

Myös lasten vanhemmat ovat huolissaan vihaisia heidän lastensa saamasta kohtelusta Sosiaali - ja terveyslautakunnalle mikäli heidän sijaishoitopaikkansa suljetaan lautakunnan taholta.

Haastavienkin perheiden kanssa on onnistuttu henkilöstön kovalla työllä ja ammattitaidolla rakentamaan luottamusta ja yhteistyötä Kerrotaan Toivolasta. Minä olen taas kerran ihmeissäni !! Mikä ..piip.. tätä Helsingin päätösten tekoa riivaa joka puolella? Mikä kiire taas tässäkin muutossuunnitelman aikataulussa ?

Lautakunnalle ei esimerkiksi ole kerrottu, mitä toimintaa tuli Kannelmäen alas ajettuun lastenkotiin? Eikö heille siis alaikäisille lapsille maahan tulleille turvapaikan saaneille voisi ajatella, sijoittamista johonkin muuhun vapaana olevaan kiinteistöön perheryhmäkodin perustamiseen. Kaadettua puuta ei saa pystyyn. mistä lisäpaikat kun terve ilmenee kuitenkin tulevaisuudessa.

Toivolan rakennuksen vaatimukset eivät kelpaa lastensuojelu eli lastenkotitoiminnan jatkamiseen. Kuinka ihmeessä ne on kelvannut ja toimineet tähän asti? Viime vuosien suuri suunnittelu ja kehittämistyö lai-

toksessa on mennyt hukkaan, kun nyt koko lastenkoti aiotaankin lakkauttaa.

Ihmetyttää koko toimenkuvan äkillinen muuttuminen.

Lisäksi epäoikeudenmukaiselta tuntuu, että samaan aikaan kun Toivolan lastenkoti toiminta ajetaan alas kokonaisuudessaan, samaan aikaan suunnitellaan lisäpaikkoja Teinilän ja Outamo lastenkoteihin. Kiireellä ja pakkosiirroilla hoidetut ratkaisut esimerkiksi asumisharjoittelu palveluihin, vain sen tähden, että laitospaikat täytyy tyhjentää tämän vuoden loppuun mennessä, että saataisiin uudet asukit sisään, eivät tue nuorten kehitystä ja itsenäistymistä, vaan päinvastoin.

Hyvin hoidettuna mahdollisuudet itsenäistyä laitoksesta omaan elämään, takaisivat lapselle paremman mahdollisuuden kehittyä, opiskelun kautta loisisivat suuremmat edellytykset kiinnittyä työelämään ja yhteiskuntaan laitossijoituksen jälkeen, kertoo henkilökunta

Sen tähden esitän, että lautakunta palauttaa asian, Esityslista 3/2016 sotep/8 uudelleen valmisteluun, niin että palvelurakennetta vähennetään astettain, niin kuin se on budjettiesityksessä mainittu, eikä kerralla lakkauteta 35 paikan Toivola, mikä on esityksessä.

Jäsen Hurstin palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

1. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lautakunta pitää tärkeänä, että vuoden 2017 budjetin valmistelussa kiinnitetään huomiota lastensuojelun avohoidon riittävään resursointiin.

Kannattaja: Maija Anttila

2. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lautakunta korostaa, että jatkossa asioiden esittelyteks-teissä tulisi olla lyhyet yhteenvedot valmisteluvaiheen vuorovaikutusprosessista, esimerkiksi henkilöstön kuulemisissa esille tulleista näkökulmista ja siitä, millaisiin lopputuloksiin kuulemisissa on päädytty.

Kannattaja: Maija Anttila

Päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lautakunta korostaa, että jatkossa asioiden esittelyteks-teissä tulisi olla lyhyet yhteenvedot valmisteluvaiheen vuorovaikutusprosessista, esimerkiksi henkilöstön kuulemisissa esille tulleista näkökulmista ja siitä, millaisiin lopputuloksiin kuulemisissa on päädytty.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Miina Kajos, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tiina Tasmuth, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Seija Muurinen

Poissa: 1

Hannu Tuominen

Jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 0 (tyhjiä 3, poissa 1).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lautakunta pitää tärkeänä, että vuoden 2017 budjetin valmistelussa kiinnitetään huomiota lastensuojelun avohoidon riittävään resursointiin.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Sami Heistaro, Miina Kajos, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Laura Nordström, Tiina Tasmuth, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Rene Hursti

Poissa: 1

Hannu Tuominen

Jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 0 (1 tyhjä, 1 poissa).

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Maria Kahila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää 15.12.2015 (376 §) tekemänsä päätöksen toimeenpanosta siten, että lastensuojelun ympärivuorokautisen laitoshoidon paikkamäärän vähennys 35 paikalla vuonna 2016 kohdennetaan Toivolan lastenkotiin.

Esittelijän perustelut

Sijaishuollon hoitovuorokaudet vähenivät 69 718 hoitovuorokaudella vuosina 2010 –2015. Tämä vastaa laskennallisesti 191 kokovuotista paikkaa. Laitoshoidon hoitovuorokaudet vähenivät samalla aikavälillä 94 674 hoitovuorokaudella eli 259 kokovuotisella paikalla. Perhehoidon osuus kasvoi 24 956 hoitovuorokaudella eli 68 kokovuotisella paikalla. Samalla aikavälillä sijoitettuna olleiden lasten määrä väheni 390 lapsella.

Lastensuojelussa on tavoitteen mukaisesti siirretty palvelujen painopistettä asiakkaiden omaan toimintaympäristöön, lisätty kotiin vietäviä palveluja ja vahvistettu kotiin annettavaa tukea lisäämällä perhetyön intensiteettiä ja varmistamalla hoitojatkumo laitoshoidon kuntoutuksen jälkeen. Näin on pystytty vähentämään sijaishuollon tarvetta sekä lyhentämään sijoitusten kestoa.

Perhehoidossa ammatillista perhehoitoa ja perhehoidon tukipalveluja on lisätty. Perhehoito on lastensuojelulain mukainen ensisijainen sijaishuollon muoto.

Palvelurakennemuutoksen vuoksi laitoshoidon paikkoja tarvitaan vähemmän. Käyttöön jäävien ja uusien paikkojen tulee rakenteellisesti ja toiminnallisesti vastata vaativahoitoisten lasten tarpeita ja epätarkoituksenmukaisista tiloista luovutaan. Helsinkiin on valmistumassa 17 uutta paikkaa kesään 2017 mennessä.

Laitoshoidon ostopalvelua on vähennetty merkittävästi. Vuonna 2010 laitoshoidon ostopalvelua ostettiin 158 658 vuorokautta, kun vastaava luku vuonna 2015 oli 87 569. Laitoshoidon ostopalvelun kustannukset olivat vuonna 2015 noin 5,4 milj. euroa pienemmät kuin edellisellä vuonna. Oma palveluna tuotettu laitoshoidon hoito väheni 134 289 hoitovuorokaudesta 110 704 hoitovuorokauden vuosina 2010–2015. Oma palveluna tuotetussa laitoshoidossa on ollut tyhjiä paikkoja, mistä aiheutuu vuositasolla noin miljoonan euron kustannus.

Oma palveluna tuotettu laitoshoidon hoito ei kaikilta osin vastaa asiakkaiden tarpeita. Ostopalveluna hankitaan sijaishuoltopaikkoja lapsille, joiden

hoito ja kuntoutus edellyttävät lapsen erityistarpeista johtuvaa hoitoa (mm. kulttuuriset tekijät, järjestäytyneeseen rikollisuuteen tai huumeiden myyntiin osallistuminen), jolloin sijaishuoltopaikka Helsingin ulkopuolella on lapsen edun mukaista.

Toivolan lastenkoti on 35-paikkainen lastenkoti, jossa on kuusi asuinyksikköä. Toivolan lastenkodin tilat eivät kaikilta osin vastaa vaativan laitoshoidon tarpeisiin ja esimerkiksi lastensuojelulain mukaisten rajoittamistoimenpiteiden toteuttaminen on vaikeaa. Toivolan lastenkodissa on sijoitettuna nuoria, joista valtaosa on suunnitelman mukaisesti siirtymässä asumisharjoitteluun, tuettuun asumiseen tai itsenäiseen asumiseen kevään ja syksyn 2016 aikana. Toivolan lastenkodin paikkamäärän vähentäminen on tarkoitus toteuttaa vaiheittain.

Turvapaikan hakijoiden määrä kasvoi merkittävästi viime vuoden aikana. Turvapaikkaa hakeneita yksintulleita alaikäisiä oli noin 3 000. Yksintulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden hoiva, huolenpito ja kasvatusta järjestetään oleskeluluvan saamisen jälkeen perheryhmäkodissa, tuetun perhesijoituksen avulla tai muuten tarkoituksenmukaisella tavalla. Kunta sopii Ely-keskuksen kanssa perheryhmäkodin perustamisesta. Perheryhmäkoti ei ole lastensuojeluyksikkö. Perheryhmäkodin toimiloista, kasvuoloista, yhdessä hoidettavien lasten määrästä ja henkilöstöstä on voimassa, mitä lastensuojelulain 58–60§:ssa säädetään. (Laki kotoutumisen edistämisestä/30.12.2010/1386)

Helsinki selvittää Uudenmaan Ely-keskuksen kanssa tarvetta ja edellytyksiä, joilla Toivolan lastenkoti voitaisiin osana kaupungin alaikäisten kotouttamistoimenpiteitä osoittaa perheryhmäkotitoimintaan.

Lastenkotitoiminnan henkilöstölle on järjestetty kaksi tiedotustilaisuutta (14.1. ja 18.1.2016) lastenkotitoiminnan muutoksista. Toivolan lastenkodissa on sosiaali- ja terveystieteiden yhteistoimintamenettelyjen periaatteiden mukaisesti järjestetty henkilöstölle useampia yhteistoimintakokouksia Toivolan lastenkodin lakkauttamisesta ja henkilöstön asemasta. Vakinainen henkilöstö voi jatkaa Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden palveluksessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja perheiden kotiin annettavilla joustavilla ja intensiivisillä palveluilla vahvistetaan lasten vanhempien voimavaroja, tuetaan perheitä akuuteissa kriisitilanteissa ja ehkäistään lasten sijaishuollon tarvetta. Sijaishuollon tarpeen ehkäisemisellä tuetaan lasten mahdollisuutta asua omassa lähiympäristössään ja siten edistetään lasten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä.

15.03.2016

Lasten sijaishuollossa perhehoito on lastensuojelulain mukaisesti ensisijainen sijaishuollon muoto. Perhehoidon monimuotoisuuden sekä perhehoidon tukipalvelujen kehittämällä mahdollistetaan sijaishuollon tarpeessa olevien lasten sijoittaminen enenevästi kodinomaisiin olosuhteisiin sijaisperheisiin ja siten edistetään lasten hyvinvointia ja terveyttä.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Maria Kahila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.03.2016 § 37

HEL 2016-001653 T 05 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.03.2016 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Rene Hursti: Pyydän asian pöydälle.

Lastensuojelun johtaja Saila Nummikoski ja lastenkotitoiminnan päällikkö Pirkko Turpeinen olivat kokouksessa kutsuttuina asiantuntijoina läsnä tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Maria Kahila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637
Alv.nro
FI02012566